

دستور العمل اجرایی پروژه انتقال ژن چندقلوزایی (FecB) به گوسفند نژاد افشاری سال ۱۴۰۳

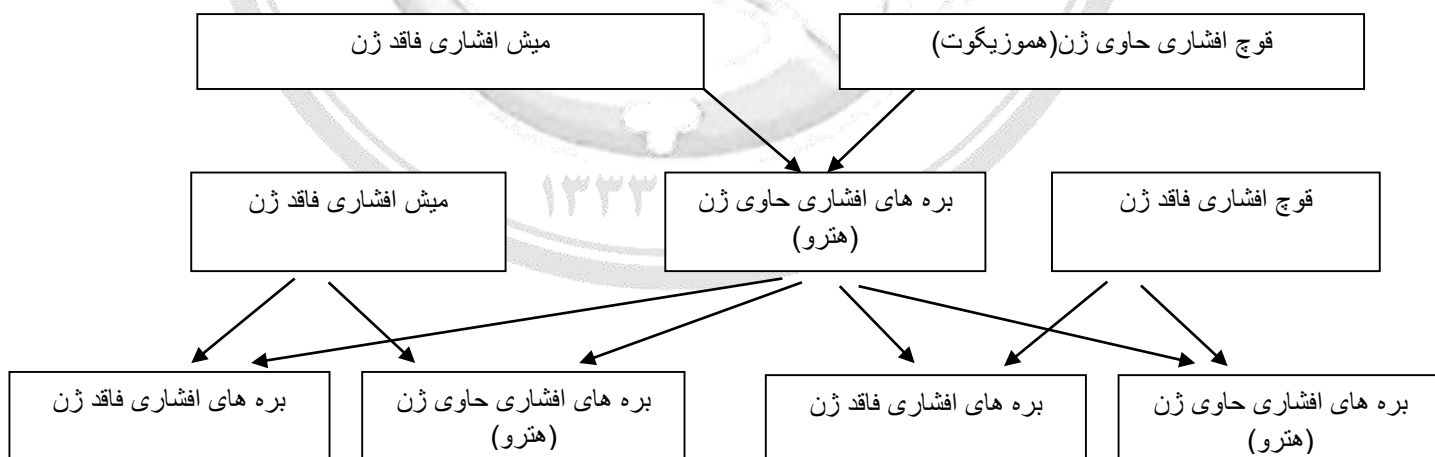
ضرورت و اهمیت پروژه:

یکی از روش های بهبود افزایش بهره وری در دام های بومی، استفاده از روش انتقال ژن های بزرگ اثر همانند ژن FecB به نژادهای بومی همراه با رکوردگیری و ارزیابی سایر صفات به منظور انتخاب دام های برتر و دارای صفات مطلوب می باشد. هدف اصلاح نژاد تابعی خطی از ارزشهای اصلاحی صفات مهم اقتصادی است که در آن ارزش اصلاحی هر صفت در ارزش اقتصادی صفت مربوطه ضرب می شود. به کارگیری برنامه اصلاح نژادی هسته باز منوط به تعیین هدف انتخاب و معیارهای انتخاب، ثبت مشخصات شجره و رکوردگیری صفات مختلف تولیدی، تولید مثل ترکیبی (رکوردهای مربوط به تلقیح، زایش و...) و مورفولوژیکی به منظور انتخاب دام های برتر و توزیع مواد ژنی هسته اصلاح نژادی در گله های اقماری می باشد. نکته اصلی برنامه انتقال ژن با این روش این هست که می بایست سایر صفات اقتصادی موثر بر شاخص انتخاب رکوردگیری و در ارزیابی استفاده شود تا در کنار بهبود صفت چندقلوزایی سایر صفات نظیر قابلیت مادری، مراقبت و تغذیه بره مازاد نیز بهبود یابد.

شرح عملیات:

کلیات عملیات اصلاح نژادی این پروژه به شرح زیر می باشد:

عملیات این پروژه در سال اول، با استفاده از قوچ های هموزیگوت مورد تأیید مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور (مرکز) با میش های خالص نژاد افشاری فاقد ژن شروع خواهد شد. سپس نتاج حاصل از این تلاقی با گوسفندان افشاری فاقد ژن تلاقی داده می شوند. در گله هسته ثبت مشخصات و رکورد گیری صفات مطلوب برای تمامی دامها انجام خواهد پذیرفت.

شکل ۱: رویه انتقال ژن برولا به گوسفند افشاری فاقد ژن

الف- شرح وظایف معاونت بهبود تولیدات دامی استان در پروژه انتقال ژن چندقلوزایی (FecB)

- ۱- حتی الامکان اندازه گله ها بزرگ باشد تا مدیریت اجرایی برنامه و ثبت مشخصات و رکورد به آسانی انجام گیرد تا احتمال خروج گله ها از پروژه در طی سال های آتی به حداقل برسد.
- ۲- گله داران انتخاب شده ضمن برخورداری از دانش کافی پرورش گوسفند در ارتباط با عملیات اصلاح نژادی کاملا مطلع و توجیه باشند.
- ۳- گله داران انتخاب شده در قدم اول باید اطلاعات میش های مولد بومی گله خود را شخصا و یا توسط پیمانکاران مسئول ثبت مشخصات و هویت، در سامانه نرم افزار اصلاح نژاد مرکز ثبت نمایند.
- ۴- براساس ارزیابی معاونت بهبود تولیدات دامی استان، چنانچه گله داران توانایی ثبت مشخصات و رکورد گله را دارند، می توانند به عنوان پیمانکار انتخاب شوند که در این صورت وزن کشی گله ها حتما باید طبق برنامه و با نظارت کارشناس رکوردگیری آن استان انجام و در سامانه ثبت شود. برنامه رکوردگیری باید به مرکز اعلام گردد تا حسب مورد نظارت های لازم بعمل آید.
- ۵- اجرای این پروژه در استان زنجان با همکاری گله داران متقاضی انجام می پذیرد. بدیهی است این گله داران باید در صورت لزوم در تامین هزینه های عملیات مشارکت نمایند.
- ۶- انتخاب صحیح پیمانکار حقیقی (تحصیل کرده دامپروری ترجیحا عضو نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی) و حقوقی (شرکت های واجد شرایط یا اتحادیه ها و تعاونی های دامداران مرتبط) و انعقاد قرارداد با مهر و تأیید سازمان جهاد کشاورزی استان به منظور ثبت مشخصات و رکوردگیری ضروری است.
- ۷- ثبت مشخصات و رکوردگیری گله های تحت پوشش در سامانه جامع مرکز با انتخاب نژاد افشاری حاوی ژن FecB انجام شود. در طراحی فرمها سعی خواهد شد اطلاعات ضروری اصلاح نژادی درج شود تا فرآیند اجرای برنامه به سهولت انجام پذیرد.
- ۸- هویت گذاری دامهای تحت پوشش پروژه با پلاک گوش های حاوی شماره های ۱۵ رقمی مطابق با دستور العمل هویت گذاری مرکز انجام شود.
- ۹- برگزاری دوره آموزشی برای گله داران و پیمانکاران مشارکت کننده در اجرای پروژه توسط استان انجام گردد.
- ۱۰- مسئولیت پیگیری کلیه مراحل ثبت اطلاعات پروژه در سامانه جامع مرکز انجام توسط استان با نظارت مرکز می باشد.
- ۱۱- مقتضی است استان قبل از شروع عملیات پروژه، نسبت به ارسال اطلاع ژنتیکی و بهداشتی قوچ های هموزیگوت مورد نظر به مرکز اقدام نموده و شناسنامه ژنتیکی و تأییدیه مرکز را اخذ نماید.

ب- شرح وظایف پیمانکاران استانی برای پروژه انتقال ژن چندقلوزایی (FecB)

- ۱- پیمانکاران باید جهت انجام امور اجرایی پروژه، کارشناس دامپروری با دانش فنی کافی در اختیار داشته باشند. پیمانکاران باید از برنامه؛ اهداف؛ ضرورت و شیوه اجرای پروژه بصورت کامل اطلاع داشته باشند. تبصره: در صورت نیاز به آموزش نحوه ثبت اطلاعات در سامانه جامع مرکز، استان باید با این مرکز مکاتبه نماید. عدم مکاتبه به مفهوم عدم نیاز آموزشی تلقی می گردد.
- ۲- پیمانکاران باید انجام کلیه مراحل عملیات مربوط به ثبت اطلاعات و رکورد گله های تحت پوشش، را از شروع تا اتمام پروژه تقبل نموده و عملیات رکوردگیری با اطلاع و در حضور کارشناس استان انجام پذیرد.

- ۳- پیمانکاران موظف هستند کلیه امکانات و تجهیزات اجرای عملیات پروژه را در اختیار داشته باشند.
- ۴- پیمانکاران موظف هستند کلیه اطلاعات و صفات رکوردگیری شده شامل: تاریخ تولد، وزن تولد، تاریخ شیرگیری، وزن از شیرگیری بره، تاریخ تلقیح، وزن میش به هنگام تلقیح و شیرگیری بره، تاریخ زایش، سن میش در زایش اول، تاریخ و علت حذف دام و تعداد بره ها در هر زایش را ثبت و در سامانه جامع مرکز وارد نمایند.
- ۵- ثبت رکورد اوزان بره ها در سنین مختلف و وزن میش ها در هنگام تلقیح و از شیرگیری بره در سامانه جامع اصلاح نژاد انجام پذیرد.
- ۶- پیمانکار موظف است در فصل زایش در فواصل کوتاه حداکثر ۱۵ روزه به گله مراجعه و تغییرات و رکوردهای جدید را ثبت نماید.

جدول هزینه به ازای هر رأس میش مولد در سال ۱۴۰۳- پروژه انتقال ژن چندقلوزایی (FecB) به گوسفند نژادافشاری

ردیف	عنوان فعالیت	شاخص فعالیت	اعتبار به ازای هر رأس (هزارریال)
۱	هویت گذاری و ورود اطلاعات به سامانه	رأس	۴۰۰۰
۲	خرید سیدر یا اسفنج و هورمون	عدد	
۳	همزمان سازی فحلی	رأس	
۴	رکوردگیری و ورود اطلاعات رکورد به سامانه نرم افزاری	رأس	
۵	هزینه های لوازم مصرفی، کسورات، بیمه، مالیات و پیش بینی نشده	رأس	

تبصره: تعیین ریز هزینه کرد عملیات اصلاح نژاد دام سبک (پروژه انتقال ژن چندقلوزایی به گوسفند افشاری) با توجه به اعتبارات تخصیصی استانی و سایر شرایط و مقتضیات استان، بر عهده معاونت بهبود تولیدات دامی استان می باشد.